

כמה הערות על הפוליטיקה של התקצוב

לקראת הדיון ב-1.11.2008

1. התקציב הוא בבואה של החיים הפוליטיים

- משקף מוסדות
- מבטא באופן ממשי את הערכים האמיתיים, בלי ההבטחות שמושמעות על ידי מומחים ופוליטיקאים
- משקף את יחסי הכוחות בחברה – מגלה לנו מי באמת נהנה ומי משלם

2. הקשיים העיקריים בבואנו ללמוד תקצוב

- שמאל וימין בעולם – שמאל וימין בישראל
- השליטה של כנסיית המאמינים בשוק החופשי
- "קדושת הכלכלה" מול שיקולים "נחותים"
- גלובליזציה
- העובדים השקופים
- אין כסף – אמת? שקר?

3. כנסיית המאמינים בשוק החופשי

למה זו כנסייה??

- מאמינים, לא מדענים...

האמונה בצמיחה

- גם תאונת דרכים תורמת לצמיחה
- גם פעולות שמזהמות את הסביבה
- ועוד ועוד....

אין שום קשר בין צמיחה ושוויון !!!

- "אין כסף".
- אין כסף ויש כסף...
- עוד "אמת": הולך יותר מדי כסף לרווחה.
- אולי, אבל בשנים האחרונות ההוצאות לרווחה בירידה...

• "צריך להשאיר את עניני התקציב לכלכלנים, מדע הכלכלה... הפוליטיקאים הם מושחתים".

• ומן הצד שלנו: אנשי אגף התקציבים הם אויב מר. הם לא מן הצד הנכון, אבל עיקר תפקידם לשרת מבנה קפיטליסטי. העשירים, בעלי ההון, הם האויב האמיתי ולא אלה שתורמים למבנה או מחפשים עתיד כלכלי משופר.

• צריך ללמוד, צריך לרכוש כמה מושגים בסיסיים בכלכלה אבל כדאי לדעת שני דברים:

○ כל אחד מאיתנו יכול – וחייב – לדעת את מושגי היסוד בכלכלה, ובסופו של דבר ההכרעה היא ערכית, היא פוליטית: באיזו חברה אנחנו רוצים לחיות, האם אנחנו רוצים חברה שמטייבה עם עשירים מעטים ודנה לעוני רבים? האם חשובות לנו שאלות של שוויון, צדק חברתי, ועוד?

○ אם נמצא תיאוריה שמאפשרת להקצות ל-X במקום ל-Y, זו תיאוריה שקובעת לממשלה מה לעשות בכל תחומי החיים: ביטלנו את הפוליטיקה.

• מי נהנה? מי מפסיד? אלה השאלות ואין להן תשובה "מדעית".

● האם רציונליות יכולה להחליף את מפת האינטרסים בחברה?

○ תקציב הוא מסמך בו קובעים סדרי הוצאות, ולא פחות חשוב, קובעים איך לממן את ההוצאות: **מסים**, מלוות, הדפסת כסף. בשנים האחרונות כנסיית המאמינים שכנעה אותנו שצריך להוריד מסים, בישראל יש מסים גבוהים מדי, ההורדה תורמת לצמיחה. ההורדה באמת תורמת לצמיחת הרווחים של העשירים, וזה בא תמיד על חשבון משהו, על חשבון רובנו. חלק מן המבולבלים מבקשים רפורמות: ברפורמות המקובלות הנהנים המיידיים הם אנשי העשירונים הגבוהים, כ- 47% מן הנישומים לא רואים פרוטה שחוקה אחת.

ננסה לעבור על הנקודות האלה במהירות – תכינו שאלות!